

UCHWAŁA NR XXXIX/239/23
RADY POWIATU W BIELSKU PODLASKIM

z dnia 27 kwietnia 2023 r.

**w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej zwiększenia świadomości prawnej wśród lokalnej społeczności
dotyczącej transplantacji**

Na podstawie art. 12 pkt 11 i art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526) w związku z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) uchwala się, co następuje:

§ 1. 1. Uznaje się za zasadny postulat petycji w sprawie edukacji lokalnej społeczności na temat obecnego stanu prawnego w Polsce regulującego pobieranie komórek, tkanek i narządów od zmarłych osób w celu ich przeszczepienia, zarejestrowanej w Starostwie Powiatowym w Bielsku Podlaskim pod numerem Or.152.1.2023. Edukacja prawna może zostać przeprowadzona przez Starostwo Powiatowe w Bielsku Podlaskim w ramach realizacji ustawowych zadań powiatu, w szczególności w zakresie promocji i ochrony zdrowia.

2. Uzasadnienie sposobu rozpatrzenia petycji stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Powiatu w Bielsku Podlaskim, zobowiązując go do zawiadomienia podmiotu wnoszącego petycję poprzez przesłanie uchwały Rady Powiatu wraz z uzasadnieniem.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Andrzej Leszczyński

Uzasadnienie sposobu rozpatrzenia petycji

Podejmując uchwałę Rada Powiatu w Bielsku Podlaskim oparła się na ustaleniach Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, która wydała opinię następującej treści:

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Powiatu w Bielsku Podlaskim na posiedzeniu w dniu 13 kwietnia 2023 r. zapoznała się z treścią wniesionej w dniu 14 lutego 2023 r. petycji kierowanej do Rady Powiatu w Bielsku Podlaskim w sprawie zwiększenia świadomości prawnej wśród lokalnej społeczności dotyczącej transplantacji. Petycja została zarejestrowana w Starostwie Powiatowym w Bielsku Podlaskim pod numerem sprawy Or.152.1.2023.

Po przeanalizowaniu sprawy Komisja Skarg, Wniosków i Petycji stwierdza, że zawarty w petycji postulat edukacji lokalnej społeczności na temat obecnego stanu prawnego w Polsce regulującego pobieranie komórek, tkanek i narządów od zmarłych osób w celu ich przeszczepienia jest zasadny. Edukacja taka może być przeprowadzona przez Starostwo Powiatowe w Bielsku Podlaskim w ramach realizacji ustawowych zadań powiatu.

Uzasadnienie

W dniu 14 lutego 2023 r. wpłynęła kierowana do Rady Powiatu w Bielsku Podlaskim petycja w sprawie zwiększenia świadomości prawnej dotyczącej transplantacji wśród lokalnej społeczności. Podmiot wnoszący petycję (osoba fizyczna) nie wyraził zgody na ujawnienie swoich danych osobowych na stronie internetowej (podstawa prawna: art. 4 ust. 3 ustawy o petycjach).

Zgodnie z art. 2 ustawy o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870), petycja to prośba lub żądanie sformułowane pod adresem organu władzy publicznej. Petycja może dotyczyć między innymi zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego. By petycja została rozpatrzona przez organ, do którego została skierowana jej przedmiot musi mieścić się w zakresie zadań i kompetencji tego organu.

Wnoszący petycję zwrócił się z prośbą o zamieszczenie informacji na temat obecnego stanu prawnego w Polsce regulującego pobieranie komórek, tkanek i narządów od zmarłych osób w celu ich przeszczepienia, na stronie internetowej urzędu i/lub w innych lokalnych środkach masowego przekazu. Z treści petycji wynika wprost, że oczekiwanym działaniem ze strony organu ma być edukacja prawna obywateli. Analiza prawna przedstawiona w petycji jest zgodna z przepisami w tym zakresie.

Zgodnie z art. 3b pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz.U. z 2021 r. poz. 945), edukacja prawna obejmuje działania edukacyjne zmierzające do zwiększenia świadomości prawnej społeczeństwa, dotyczące w szczególności upowszechniania wiedzy m.in. o prawach i obowiązkach obywatelskich. Zadanie to może być realizowane w formach, które w szczególności polegają na opracowaniu informatorów i poradników, prowadzeniu otwartych wykładów i warsztatów oraz rozpowszechnianiu informacji za pośrednictwem środków masowego przekazu i innych zwyczajowo przyjętych form komunikacji, w tym prowadzeniu kampanii społecznych.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 1526), powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie promocji i ochrony zdrowia. Zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, do zadań własnych w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej realizowanych przez powiat należy w szczególności:

- opracowywanie i realizacja oraz ocena efektów programów zdrowotnych wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców powiatu,*
- inicjowanie, wspomaganie i monitorowanie działań lokalnej wspólnoty samorządowej w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej prowadzonych na terenie powiatu,*
- pobudzanie działań na rzecz indywidualnej i zbiorowej odpowiedzialności za zdrowie i na rzecz ochrony zdrowia,*

- podejmowanie innych działań wynikających z rozpoznanych potrzeb.

Zadania te mają charakter wytycznych oraz odnoszą się do celów i kierunków prowadzenia przez powiat polityki społecznej w odniesieniu do ochrony zdrowia i jego współpracy z gminami.

Pod pojęciem sposobu rozpatrzenia petycji należy rozumieć obowiązek sporządzenia uzasadnionej, pisemnej odpowiedzi ustosunkowującej się do żądań, twierdzeń, ocen przedstawionych w petycji, co może polegać w szczególności na wyborze jednego lub wielu z następujących sposobów:

- złożeniu deklaracji, obietnicy podjęcia lub zaniechania określonych działań,
- przedłożeniu projektu działań stanowiącego podstawę do załatwienia petycji,
- odmowie podjęcia postulowanych działań lub przerwania bieżących,
- polemicznej lub aprobującej ocenie faktów, ocen i okoliczności powołanych w petycji.

Ze względu na ogromne znaczenie transplantacji jako uznanej naukowo, akceptowanej etycznie oraz uregulowanej prawnie metody leczenia i ratowania życia w wielu ciężkich przypadkach medycznych, działanie proponowane przez składającego petycję uznać można za dopuszczalne w ramach realizacji zadań własnych powiatu w zakresie edukacji prawnej dotyczącej promocji i ochrony zdrowia (edukacji zdrowotnej). Może to przysłużyć się dobru publicznemu, jakim jest zdrowie i liczebność populacji mieszkańców powiatu, poprzez umożliwienie im podejmowania świadomych decyzji dotyczących dawstwa narządów oraz pozyskanie przez nich podstawowej wiedzy o możliwości skorzystania z tej formy pomocy w razie wystąpienia takiej potrzeby.

Rozpatrywanie petycji zostało wyraźnie odróżnione od „sposobu załatwienia petycji” (art. 13 ust. 1 u.p.), które kończy postępowanie w stosunku do petycji. W przeciwieństwie do innych władczych form działania organów władzy publicznej, rozpatrzenie petycji w określony sposób nie wywołuje jeszcze żadnych skutków prawnych, nie kończy się rozstrzygnięciem o charakterze władczym, jest oficjalnym stanowiskiem co do zamierzeń podmiotu rozpatrującego petycję, jednak – pomijając polityczny charakter – nie stanowi przyrzeczenia, zobowiązania do określonego działania w przyszłości. Organ władzy publicznej nie jest związany stanowiskiem określonym w dokumencie rozpatrującym petycję – w szczególności określony (i zaakceptowany przez rozpatrzenie petycji) postulat wykonywania zadań władzy publicznej nie stanowi jakiegokolwiek normy przelamującej istniejące kompetencje i właściwości w zakresie sprawowania władzy publicznej i gospodarowania mieniem publicznym.

W świetle powyższego Komisja proponuje podjęcie uchwały o pozytywnym rozpatrzeniu petycji, tj. uznaniu zasadności edukacji lokalnej społeczności na temat obecnego stanu prawnego w Polsce regulującego pobieranie komórek, tkanek i narządów od zmarłych osób w celu ich przeszczepienia.

Zgadając się z ustaleniami Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, Rada Powiatu w Bielsku Podlaskim uznała za zasadną realizację zawartego w petycji postulatu dotyczącego edukacji lokalnej społeczności na temat obecnego stanu prawnego w Polsce regulującego pobieranie komórek, tkanek i narządów od zmarłych osób w celu ich przeszczepienia.

Niniejsza uchwała wraz z uzasadnieniem stanowi zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji w rozumieniu art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) i zostanie doręczona podmiotowi wnoszącemu petycję.

Sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Przewodniczący Rady

Andrzej Leszczyński